

Kliimamuutuste leevendamise poliitika ja eesmärgid

1 Kliimamuutuste leevendamise olulisus

- Alates aastast 1988 on rohkem CO₂ emiteeritud kui perioodil 1750-1988 kokku!
- Rahvaarv, majandus ja tööstus kasvavad endiselt, nii ka kasvuhoonegaaside heitekoguse kumulatiivne tase.
- Kliimamuutuste mõju on ettearvamatu.
- Suur osa maailmast võib muutuda inimestele elamiskõlbmatuks.

Joonis 1: Fridays for future, source: www.taz.de

➔ Kliimamuutuste leevendamiseks tuleb teha suuri muutusi täna!

2 EL kliimameetmed

- Juuni 2000: käivitati Euroopa kliimamuutuste programm (ECCP)
- Täna: Peamised kliima- ja energiaeesmärgid on seatud
  - 2020 kliima- ja energiapakett
  - 2030 kliima- ja energiaraamistik
  - 2050 pikaajaline strateogia
- Jaanuar 2020: **Euroopa Rohelepe**
  - Aastaks 2050 on EL kasvuhoonegaaside heide null!
  - Rakendama süsiniku kogumise ja säilitamise tehnoloogiat vätimatute heitekoguste jaoks.
  - Hoida globaalset soojenemist **1,5°C** juures võrreldes tööstusajastu eelse tasemega.
  - Energiajulgeoleku ning jätkusuutliku ja õiglase arengu tagamine.
- Märts 2020: Esimene **Euroopa kliimaseaduse** ettepanek
- Oktoober 2020: **Euroopa renoveerimislaine**
- Detsember 2020: Uus eesmärk, vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet 55% aastaks 2030.

EL sihid ja eesmärgid	2018	2020	2030	2050
Kasvuhoonegaaside heite vähenemine (võrreldes 1990 aastaga)	23%* (saavutatud)	20%	40% ** 55% **	100%
Taastuvenergia		20%	32%	
Energiatõhusus		20%	32,5%	

* / - Enne eesmärkide ülevaatamist 2020 aatal.

- **/ - Euroopa Komisjoni 2020. aasta märtsis tehtud ettepanek Euroopa kliimaseaduse kohta soovitas seda eesmärki suurendada 50-55%-ni.
Euroopa Ülemkogu kiitis 10-11 detsembril 2020 heaks uue eesmärgi vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid EL vähemalt 55% aastaks 2030.

2.1 Meetmed

Rahaline toetus:

- 20 % EL eelarvest kulutatakse kliimaga seotud teemadele
- Rahvusvaheline arenguabi kliimamuutustega võitlemiseks kogu maailmas
- EL Interregi CO₂ vähendamise projektid

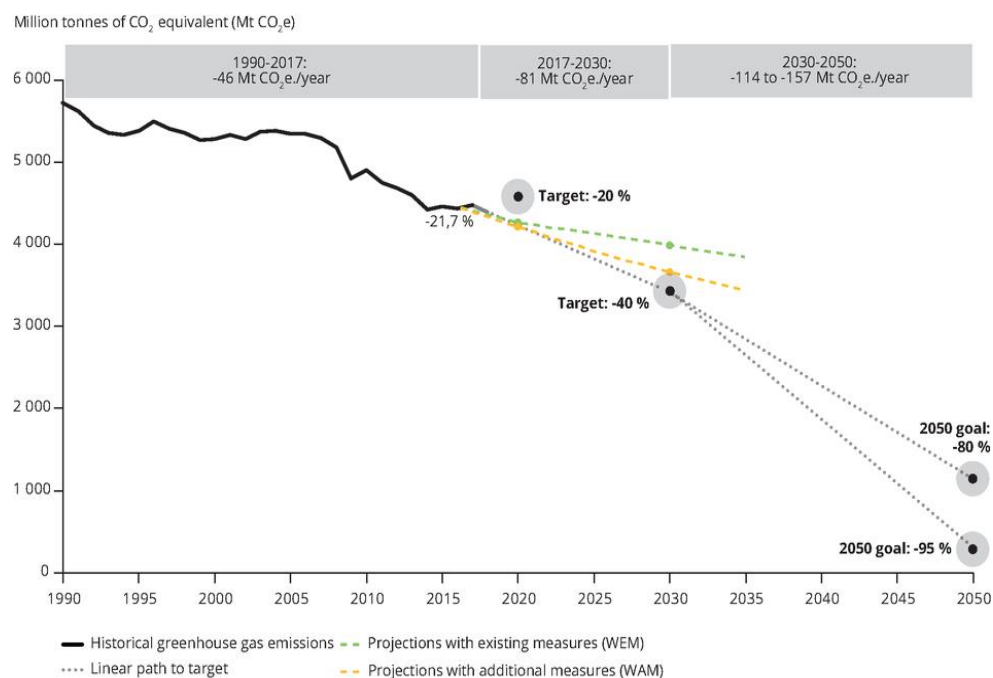
Regulatsioonid:

- EL heitkogustega kauplemise süsteem (EU ETS)
  - EL ülene, vähendamaks kasvuhoonegaasidide teket energiamahukates tootmistest nagu elektrijaamad.
- Liikmesriikide 'Jõupingutuste jagamise määrus'(ESD)
  - Riiklikud eesmärgid hõlmavad teisi sektoreid nagu ehitus, transport ja põllumajandus.
- Liikmesriikide kohustus toetada taastuveenergiat ja suurendada energiatõhusust riiklike energia- ja kliimakavade (NECP) rakendamise kaudu.

3 Edusammud ja trendid

- EL on 2018. aastaks saavutanud eesmärgi vähendada kasvuhoonegaaside heidet 23% võrreles aastaga 1990.
- EL heitkogustega kauplemise süsteemi tagajärjel vähenes heide 4,1% aastate 2017 ja 2018 vahel, teised heited vähenesid 0,9% peale kolme aastast suurenemist.

- ➔ Mõned riigid, sh Saksamaa ja Poola, jäävad 2020. aasta eesmärkidest allapoole. Olemasolevad määrused alates 2019 ning riiklikud kliima- ja energiakavad võivad viia 25% heitme vähendamiseni (eesmärk 30%), mis on seatud jõupingustuste jagamise määruses. Saavutamaks 2030 ja 2050 aasta eesmarke on vaja lisameetmeid!

Joonis 2: Edusammuse ja trendide mõju CO₂ heitmele, allikas:
<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/greenhouse-gas-emission-trends->